

Maandag 18 januari

Ik was twee dagen achter met het verslag, dus vanmorgen eerst de zaak maar eens bijgewerkt en er een paar foto's bijgezocht en verzonden. Ik schreef al dat de waterpomp kapot is en vandaag zijn de mannen van de werkplaats in Kangila gekomen om er aan te werken. Dat is nog een hele operatie. Ze zijn met vijf man en ook van het personeel van de missie zijn er vier bij betrokken. De pomp moet worden getrokken uit het pompgat en daarvoor is een lange driepoot met katrollen nodig. De pijplengten zijn 6 meter en er zijn er drie van. Pijp voor pijp wordt opgetakeld en losgeschroefd. Later blijkt dat er aan de propeller geen problemen zijn, maar dat de lagers in de kop van de pomp zijn versleten en moeten worden vervangen. Een groot karwei omdat het zware onderdelen zijn om uit elkaar te halen. Voor morgen wordt een trip naar Lusaka gepland om reserveonderdelen te zoeken. Febby is vandaag weer terug op de Missie en we praten bij over al de uitdagingen die er zijn op de Missie. Het is echt een bijdehandje en ze verteld over haar driejarige opleiding in China op het gebied van water- en sanitair voorzieningen.

In de avond valt de elektriciteit nog een poosje uit. De lamp op zonne-energie, gehad van Piet Janse, komt dus goed van pas.

Dinsdag 19 januari

Vandaag ga ik mee naar Lusaka om zo mogelijk spullen te kopen voor de waterpomp en de Hilux, die in de garage is voor onderhoud. Bbuna en Avice gaan mee en Oliver is de chauffeur. Om kwart voor zeven vertrekken we eerst naar Mazabuka om op de bank een cheque in te wisselen voor cash geld. Op de dirtroad ruiken we een rubberlucht is de minibus en Oliver en Avice ontdekken dat de V-riem van de aircopomp slijt en dus erg warm wordt en gaat stinken. Met mijn mes snijden ze de riem door, airco is niet echt nodig hier. We kunnen verder.

Piston is voor een workshop in Monze deze week, maar hij zal naar Mazabuka komen om te helpen om dit te regelen. Hij doet normaal de bankzaken bij de bank weet hoe dat gaat. De verrassing is dat hij er nog niet is en ook niet komt. Bbuna moet het nu zelf regelen, wat heel veel tijd kost. We wachten en wachten en om elf uur heeft hij pas cash. Banken werken niet erg snel hier.

Op naar Lusaka. Onderweg horen we dat de president vandaag een bezoek brengt aan Mazabuka. Onderweg zien we overal politie aanwezig. Bij elke zijweg staan er zeker twee en anderen patrouilleren. Hoe dicht we naar Lusaka komen, hoe meer afzetting aan de ander kant van de weg. Dan komt de kolonne van politie motoren en auto's eraan, met in het midden de auto met de president. Een hele organisatie over de afstand van Lusaka naar Mazabuka, ik schat over 120 km. Ook op de terugweg moet dat weer gebeuren vanavond.

We zijn om half één in Lusaka en duiken in het stadsverkeer op Cairoroad. Lunch time in de stad en dan zit alles verstopt. Eerst gaan we Saro, een groot bedrijf op het gebied van spullen voor de boeren. Onze waterpomp is echter dermate oud dat er geen reserveonderdelen meer voor zijn. Dat is een tegenvaller, zonder een goede watervoorziening is het slecht verblijven op de Missie. We laten nog wel een offerte maken voor een vergelijkbare diepwelpomp, kosten ca. Kw. 9.000, komt overéén met € 900. Een hoop geld voor de missie. Wat te doen en we besluiten om naar nieuwe lagers te zoeken. Dat lukt uiteindelijk en we hopen maar dat deze kunnen worden gemonteerd. Toch is het goed na te denken over het veranderen van het systeem. Alle boeren gebruiken zelf aanzuigende diepwelpompen, dus waarom op de missie niet.

Daarna door naar Toyota Zambia voor spares voor de Hilux. De aandrijfassen van de voorwielen zijn aan vervanging toe. De originele onderdelen zijn schreeuwend duur, dus dat wordt niets met Toyota Zambia. Avice weet nog meer zaken waar onderdelen worden verkocht en hij laat Bbuna en mij achter in de auto. Hij en Oliver gaan met de oude onderdelen op stap om diverse zaken om beschikbaarheid en prijzen te checken. Ze zijn zeker een uur weg. Ze hebben wat gevonden maar niets gekocht en nu wordt het te laat, de winkels gaan om vijf uur dicht. Er zal een tweede rit naar Lusaka nodig zijn.

We rijden Lusaka uit, wat op zich al een kunst is met de chaos in het verkeer, en stoppen bij Pick en Pay. We hebben de hele dag nog niet gegeten en nemen eerst maar eens wat bij KFC, twee stukken kip met frites en frisdrank. Daarna nog een paar kleine boodschappen bij Pick en Pay. Om zeven uur,

inmiddels is het donker, verder naar de Missie. Als we op de laatste 22 km op de dirt road zijn, merkt Oliver wat vreemds aan de auto. Na inspectie blijkt dat de linker bladveer is gebroken. Er mee doorrijden gaat niet en Oliver en Avice overleggen wat te doen. Ze komen tot het idee om boven de bladveer een dikke tak te monteren en gaan met een machete een tak kappen van één van de bomen. In het donker begint dan de montage van de tak. Dat heeft heel wat voeten in de aarde, maar uiteindelijk na twee en een half uur is het gefikst. Alles in het donker natuurlijk met een beetje licht van mobieltje. Ik moet zeggen dat de mannen erg handig zijn om de auto weer rijdend te krijgen. In een sukkeldrafje bereiken we na twaalven de Missie. Een reis met problemen vandaag, maar we zijn veilig terug.

Woensdag 20 januari

Vandaag is het zaak om de waterpomp weer aan de praat te krijgen. Avice en Rafael zijn er in de werkplaats al druk mee doende. De nieuwe lagers moeten worden gemonteerd, nadat alles is schoon gemaakt en geschuurd, Met een autokrik en wat hulpstukken worden de lager erop geperst, Ze weten op zulke momenten wel raad hoe ze dit moeten doen. Af en toe mag wat advies geven. Schoon werken is belangrijk en er is hier overal stof, dus alles zo goed mogelijk afdekken. In mijn werkzame leven heb ik dit soort werk ook veel zien

doen in de centrales, dus weet een klein beetje hoe je zo iets moet aanpakken. Als de kop van de waterpomp in elkaar zit wordt alles met een kruiwagen naar de pomp gebracht. Alleen de kop van de pomp weegt zeker 50 kg. Rafael heeft er hele til aan om hem binnen te brengen. De afmontage gaat vrij vlot en ook de afstelling en om half vijf kan er worden gestart en zowaar alles draait perfect. Febby en Friday zijn ook komen kijken of alles wel goed gaat. De mensen zijn blij dat er weer water uit de kraan komt, sinds vrijdag heeft men met containers heen en weer moeten lopen om water te pompen met de handpomp.

Met Bbuna praat ik over het plan van Adri om de Missie groener te maken. Hiervoor moeten heel wat bomen en heggen worden opgekweekt. Bbuna zal met de tuinmannen het aantal bepalen en een soort kwekerij opzetten. Volgend jaar kunnen dan gedurende de regentijd deze worden uitgeplant. Er is bezoek van Chikankata, een Leger des Heilsziekenhuis ca. 30 km van de Missie. Hier is ook een erkend opleidingscentrum van verpleegsters aan verbonden. Elk jaar komt men van dit centrum vragen of de Missie als praktijkplek wil dienen voor de groep in opleiding om ervaring op te doen in een plattelands kliniek. Naast dat het flink wat inkomsten oplevert is het voor het personeel leuk om ervaring te delen. Dit jaar komen er ook weer drie groepen van ca. 15 personen voor een periode van 14 dagen stage lopen. Vorig voorjaar was ik ook op de Missie samen met hen, dat gaf toen leuke contacten.

's-Avonds valt het licht weer eens uit voor drie uur. Gelukkig was mijn eten net klaar. Voor de rest kan je dan niet veel doen.

Donderdag 21 januari.

Gisteren heeft Oliver de gebroken veer van de minibus gedemonteerd. Het was een hele klus om alles demontabel te maken. Je kunt je voorstellen dat al de modder van klei onder de auto blijft hangen en nu keihard is, Hij ziet er dan ook niet uit. Avice dacht nog een complete set te hebben,

maar die is net 10 cm langer en past dus niet echt. Jammer, want nu hebben we geen auto meer die kan rijden. Ik heb echter nog genoeg te doen hier en hoef niet direct op stap. In de morgen spreek ik met de Webster, voorzitter van de voetbal, de vragen door die Adri heeft gesteld i.v.m. eventuele sponsoring. Hij zal de antwoorden zelf op papier zetten, zodat ik dat door kan mailen. Sarudzai komt me groeten, ze is weer terug op de Missie en is in werkkleding, dus gaat vandaag weer aan de slag. Febby komt me een schaalje klaargemaakte bonen brengen om op te eten bij de lunch en ik moet zeggen dat het lekker gekruid smaakt.

Na de middag komt Theresa, zij is boardmember van het lokale bestuur en komt regelmatig op de Missie. Ook is ze een dochter van de overleden Pookie, oprichter van de Missie. We praten de laatste nieuwtjes door en bezoeken diverse medewerkers om hen te groeten. Ze is gek met het baby weesje en ze wil daar ook altijd even mee knuffelen. We spreken af dat we volgende week bij haar thuis een vervolgspraak hebben. Verder wat papierwerk gedaan en om zeven uur valt de elektriciteit uit, dus weer een avond bij de led lampjes en geen koffie.

Vrijdag 22 januari

Elke morgen zijn er om kwart voor zeven al een paar kinderen voor de pre school aanwezig, terwijl de school pas om acht uur begint. Ze spelen gezellig met elkaar op het speelveldje van de school.

Blijkbaar komen ze graag naar school, anders ben er al niet zo vroeg.

Febby heeft me gevraagd om de offerte voor Chikankata uit te werken. Als deze klaar is, proberen we die te mailen naar de persoon die daar verantwoordelijk is. Dat gaat niet er is geen internet mogelijk naar deze plek.

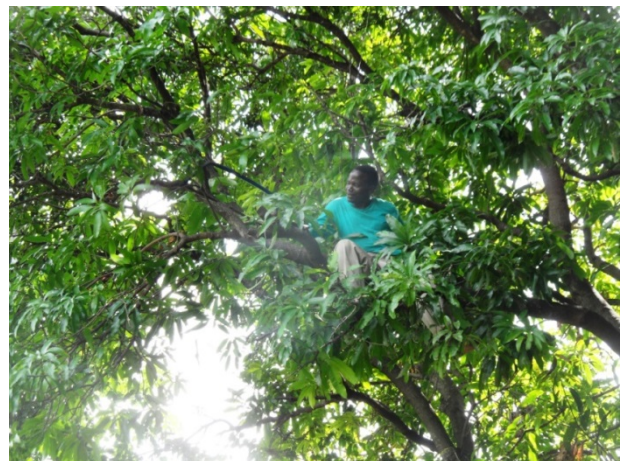
Bbuna heeft Oliver met het openbaar vervoer naar Lusaka gestuurd om onderdelen te halen voor de twee auto's. Hij neemt dan ook de voorbeelden mee. Een heel gesjouw lijkt me, een bladveer, aandrijfassen en een stuuroliepomp. Ik ben benieuwd waar hij mee terug komt vanavond.

Met Bbuna had ik het groenplan doorgesproken en vanmorgen werkt hij met Rafael en Obed samen om de plannen te smeden. Later zie ik Rafael en Obed een plek vrij maken om een soort kweekplek te creëren. Ze zijn bosjes aan het kappen en Rafael zit later als een aap in een boom om takken te zagen met een beugelzaag. Niet gezekerd natuurlijk, ik griezelen ervan. Zelf moet hij erom lachen, bomen klimmen is zijn lust en zijn leven. Volgens mij is hij levensmoe, maar daar is niets van te merken.

Na de middag werk ik samen met Bbuna aan het plan voor de grote groentetuin. Daar moet ook een omheining en een kweekkas worden

gemaakt om meer en beter groente te kweken. Adri heeft daar vorig jaar een plan voor gemaakt, maar de cijfers van de investeringen wijken nogal af. Tijdens ons gesprek komen we wel tot een beter inzicht en morgen zal Bbuna nog wat extra prijzen vragen als hij toch naar Mazabuka gaat. We komen er wel uit denk ik.

Voor vanavond heb ik Sarudzai gevraagd om een overleg. Als de elektriciteit maar niet uitvalt, anders doen we maar met led verlichting.

Febby	EHT gezondheidswerker
Bbuna	pastor en ass. manager
Avice	onderhoudsman
Oliver	chauffeur
Piston	pastor en boekhouder
Rafaël	tuinman
Friday	Arts in de kliniek (heeft geen baan en werkt vrijwillig hier)
Adri Hartkoorn	bestuurslid FCMH, oprichter Family in Christ Mission Holland
Obed	tuinman
Sarudzai	manager missie /verpleegkundige